

90 % of participants succeeding in getting an apprenticeship contract at Bayer (85 %) or with other companies.

Bayer developed the vocational preparation programme independently with the intention of giving socially disadvantaged young people an opportunity to receive vocational training and it does not receive any subsidies to carry out the project.

In countries where mobilisation is an important way of placing pressure on governments and decision-makers, there is some evidence of unions taking joint action with organisations representing young people. In France, for example, there have been joint actions against proposed reforms to increase the retirement age. During recent protests against increasing the age of retirement by two years, one of the most consistent arguments made by trade unions was that it would have a negative impact on job opportunities for young people. Strategic alliances were formed between youth groups, student groups and unions.

Thus education, vocational training and lifelong learning are central pillars of employability, employment of employees and sustainable enterprise development.

Тарасенко В. С.

*Національний університет «Одеська юридична академія», доцент кафедри
трудового права та права соціального забезпечення,
кандидат юридичних наук*

ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ ВИПЛАТИ КОМПЕНСАЦІЇ ПРАЦІВНИКАМ, ЩО ВИКОНУЮТЬ ГРОМАДСЬКІ РОБОТИ

В умовах нестачі вільних робочих місць для постійної зайнятості особливе значення набувають оплачувані громадські роботи. Участь у них мотивує людину до праці, змінює її уявлення про підходящу роботу і є джерелом додаткового прибутку та засобом переходу до постійного працевлаштування. Саме за рахунок тимчасової зайнятості можливо оперативно задовольнити потреби роботодавців у робочій силі та виконати певні види робіт. Отже, оплачувані громадські роботи приносять суспільну користь і сприяють соціально-економічному розвитку територій.

Оплачувані громадські роботи – загальнодоступні види некваліфікованих робіт, а також кваліфіковані роботи, які організуються з метою надання додаткової соціальної підтримки та забезпечення тимчасової зайнятості осіб, які шукають роботу (Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт: Затв. постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2008 року № 839 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 72. – Ст. 2423). Переважним правом укладання договорів на участь у громадських роботах користуються громадяни, зареєстровані як безробітні.

Право направляти безробітних громадян за їх бажанням на оплачувані громадські роботи надане міським, районним, районним у місті або міськрайонним центрам зайнятості, які укладають з роботодавцями договори про організацію та проведення оплачуваних громадських робіт.

Однак, як свідчить судова практика, під час розгляду спорів про звільнення працівників, які виконують громадські роботи, виникають певні складнощі щодо правильного визначення органу, на який покладається відповідальність здійснити виплати працівнику у разі незаконного його звільнення.

Відповідно до ст. 235 КЗпП України при винесенні рішення про поновлення на роботі орган, який розглядає трудовий спір, одночасно приймає рішення про виплату працівникові середнього заробітку за час вимушеного прогулу.

Враховуючи специфіку таких трудових правовідносин, визнаючи незаконним звільнення працівників, що виконують громадські роботи, суди зобов'язують центри зайнятості, як розпорядників коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, виплачувати незаконно звільненому працівнику середній заробіток за час вимушеного прогулу, обґрунтовуючи це тим, що відповідно до умов договорів, укладених між центром зайнятості та роботодавцем, оплата праці осіб, направлених на тимчасові громадські роботи, здійснюється за рахунок коштів зазначеного Фонду (Рішення Оболонського районного суду м. Києва від 19 червня 2012 року // Єдиний державний реєстр судових рішень). Зазначене Рішення суду було залишено без змін Ухвалою Апеляційного суду м. Києва з посиланням на можливість в подальшому заявлення Фондом регресних вимог до роботодавця про відшкодування зазначених витрат, оскільки відповідно до ст. 35 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» Фонду надане право стягувати з роботодавця суму страхових коштів та вартість соціальних послуг, наданих безробітному в разі поновлення його на роботі за рішенням суду (Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття: Закон України від 2 березня 2000 року № 1533-III // Відомості Верховної Ради України. – 2000. – № 22. – Ст. 171).

Дійсно, центр зайнятості здійснює перерахування коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття роботодавцям, з якими укладено договори про організацію та проведення оплачуваних громадських робіт, на підставі поданих роботодавцем засвідчених копій документів: таблиця обліку використання робочого часу, відомості про нарахування заробітної плати, листка тимчасової непрацездатності (у разі хвороби безробітних під час участі в оплачуваних громадських роботах) (Порядок використання коштів Фонду

загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття та здійснення контролю під час організації оплачуваних громадських робіт для безробітних: Затв. постановою правління Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття від 16 жовтня 2008 року № 69 // Офіційний вісник України. – 2008. – № 86. – Ст. 2907).

Втім, законодавством передбачене цільове використання коштів, які виділяються зазначеним Фондом на організацію оплачуваних громадських робіт, а саме: на виплату основної та додаткової заробітної плати, сплату єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, оплату перших п'яти днів тимчасової непрацездатності осіб, зайнятих на оплачуваних громадських роботах; оплату послуг з перевезення або проїзду до місця проведення робіт та у зворотному напрямку осіб, зайнятих на оплачуваних громадських роботах (у разі потреби); придбання інвентарю (у разі потреби); оплату проживання у гуртожитку (у разі потреби).

Крім того, Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття є не єдиним органом, на який покладеться обов'язок здійснювати фінансування організації та проведення громадських робіт. Згідно з п.5 ст. 23 Закону України «Про зайнятість населення» (Про зайнятість населення: Закон УРСР від 1 березня 1991 року № 803-ХІІ // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1991. – № 14. – Ст. 170) та пунктом 14 Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт, фінансування оплачуваних громадських робіт для безробітних проводиться за рахунок коштів місцевих бюджетів, Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, роботодавців, для яких зазначені роботи виконуються, та інших джерел відповідно до законодавства.

Враховуючи те, що ані Фонд загальнообов'язкового державного соціального страхування на випадок безробіття, ані центри зайнятості не приймають працівників на роботу, вони не є стороною трудового договору та не порушують вимоги чинного трудового законодавства щодо порядку звільнення працівників, вважаємо, що на зазначені органи не може покладатися обов'язок компенсувати середній заробіток за час вимушеного прогулу працівникам, яких вони направляють до роботодавця на громадські роботи.

Враховуючи вищевикладене, вважаємо необхідним внести відповідні зміни до Положення про порядок організації та проведення оплачуваних громадських робіт, в якому передбачити обов'язок виключно роботодавця компенсувати усі витрати працівнику, який залучений до участі у громадських роботах в разі визнання його звільнення незаконним за рішенням суду.